

Αναστάσης Μαδαμόπουλος

**«Από σκαρμούς
που δεν έπλευσαν...»**

Εύλινες κατασκευές και υφάνσεις

Σύμη 2020

Ο Βασίλης, ο караβομαραγκός που δεκάδες Συμιακοί, Ροδίτες και άλλοι Δωδεκανήσιοι διαγκωνίζονταν για να αποκτήσουν μετά από τρία ή πέντε χρόνια μια μικρή ή μεγαλύτερη βάρκα από τα θαυματουργά και πάντα παλλόμενα στο ρυθμό της παραδοσιακής ναυπηγικής χέρια του, και έχοντας κωνέψει καλά πως το επάγγελμά του παρήκμασε πλέον λόγω της ακάθεκτης εισβολής του πλαστικού στα δοξασιμένα άλλοτε της Σύμης καρνάγια, αλλά ακόμη και ότι η αρπάγη του γήρατος έχει τσακίσει τα καταπονημένα άνω άκρα και τη μέση του, παλεύει να καθαρίσει το εργαστήρι του στο Χαράνι πλάι στο σπίτι μας, που σημειωτέον και αυτό τα τελευταία δέκα χρόνια έχει ευεργετηθεί πολλάκις και ποικιλοτρόπως με τις ξυλουργικές εργασίες του περί ου ο λόγος απaráμιλλου τεχνίτη. Πρώτα απομακρύνει όσα κομμάτια πεύκου έχουν χτυπηθεί από το σκουλήκι καθώς πολλούς χειμώνες ήταν στοιβαγμένα σε νοτιοσμένες γωνιές και κατόπιν στραβόξυλα που είχαν παλιότερα ετοιμαστεί για να σκαρώσουν τη βαρκούλα που επί μακρόν ο Βασίλης ανέμενε να παραγγείλει κάποιος νησιώτης ή και περαστικός τουρίστας, ρομαντικός ωστόσο και παλιομοδίτης. Ματαίως. Με τα χρόνια συσσωρεύτηκε πίκρα μεγάλη τόσο στον ίδιο όσο και στην αγαπητή συμβία του, που ωστόσο εκείνη εξακολουθούσε να προσεύχεται καθημερινά και να τάζει στον Πανορμίτη και τον Άγιο Φανούριο να εμφανιστεί ο πολυπόθητος πελάτης. Και πάλι ματαίως. Γι' αυτό επέσπευσε σήμερα την εκκαθάριση και έβαλε πρωί πρωί σε λειτουργία την πριονοκορδέλα του. Για να τεμαχίσει τα άχρηστα πλέον γι' αυτόν στραβόξυλα, να τα τσουβαλιάσει κατόπιν και να τα ξεπουλήσει μπιτ παρά στον φούρνο του Λεφτέρη, αν τα ήθελαν

βέβαια κι αυτοί. Διαφορετικά ήταν αποφασισμένος να τους τα χαρίσει.

Βλέποντας τους καταδικασμένους σκαρμούς δίπλα στην πριονοκορδέλα λίγα δευτερόλεπτα πριν την καταστροφή τους και συνειδητοποιώντας το επικείμενο έγκλημα καταταράχθηκα. Είναι δυνατόν, φώναξα του Βασίλη, ολοζώντανα ακόμη ξύλα με τόσο θαυμάσιες έκκεντρες καμπύλες, δυναμικά σχήματα, κλιμακώσεις χρωμάτων και ποικιλότητα αστόχαστα να παραδοθούν στην πυρά; Οι κραυγές μου ανέκοψαν την καταστροφική μανία του που λες και ήθελε μαζί με τα ξύλα των σκαρμών να κάψει και το παρελθόν του, για το οποίο είχε μετανιώσει. Στη συζήτηση που ακολούθησε, λαχανιασμένη και ενθουσιώδη από την πλευρά μου, πείστηκε ο καλός μάστορας να εξαιρέσει καμιά εικοσαριά κομμάτια από το ολοκαύτωμα και να δεχθεί να τα επεξεργαστεί ακολουθώντας κατά γράμμα τις οδηγίες μου ως εικαστικού και φίλου του.

Έκοψε τους σκαρμούς πάνω σε σχέδιά μου που έγιναν με μολύβι εκείνη τη στιγμή. Σύντομα εκκολάφτηκαν καμπυλωτά σώματα, διαφορετικού μήκους και κίνησης που αφού ροκανίστηκαν και τρίφτηκαν με το σβουράκι και το παλινδρομικό, δέθηκαν με καβίλιες σε ξύλινες βάσεις. Οι ιπτάμενες νατουραλιστικές φόρμες τους παρέπεμπαν ευθέως σε θαλασσοπούλια ή μεγάλα αποδημητικά και τα πιο στιλιζαρισμένα μοιάζαν περισσότερο με τριήρεις. Ορισμένα επενδύθηκαν με πολύχρωμα υφαντά φτερώματα που τα ύφανα τις επόμενες ημέρες συνδυάζοντας εξωτικά χρώματα με παραδοσιακά γηγενή ή νοτιοαμερικάνικα θέματα. Μοτίβα που τα είχα ξαναδουλέψει με πολύ μεράκι και στο πολυετές project μου «Χιτώνες και ζωστήρες της Αριάδνης του» από το 2015 έως

το 2020. Σε ορισμένα από αυτά προσθέσαμε συρμάτινες φτερούγες προσδίδοντας και την τρίτη διάσταση και στοχεύοντας να προκαλέσουν εντονότερη την εντύπωση μιας εκκινούσης πτήσεως. Κάποια «γυμνά» τα ταίριαξα πάνω σε ημικυλινδρικές βάσεις με τρόπο που να διευκολύνεται η βουβή φθίνουσα ταλάντευσή τους για αρκετά δευτερόλεπτα, ενώ άλλα τα στερέωσα χαλαρά σε κορφές κοντών στύλων, όπου μπορούσε κανείς να τα περιστρέφει κατά βούλησιν σαν ανεμοδείκτες των ψυχικών του διαθέσεων τη στιγμή της περιστροφής.

Σκεφτόμουν ότι όσοι σκαρμοί δεν αξιώθηκαν ποτέ τους πλεύση έπρεπε να έχουν μια ακόμη ευκαιρία για μια νοητική έστω πτήση. Όλα τα αταξίδευτα κάποτε πρέπει να βοηθηθούν για να ταξιδέψουν. Όλα τα ακίνητα έχουν δικαίωμα να συνεχίσουν ως αεικίνητα τη ζωή τους μεταμορφωμένα από δημιουργικό χέρι. Που θα τα αναβαθμίσει μετατρέποντας τη μη χρησιμότητά τους, καλύτερα την περιφρονημένη ή αδιάγνωστη δυνητικότητά τους, σε μια νέα πραγματικότητα αισθητική που την απόλαυσή της δικαιούνται όλα τα ανθρώπινα όντα χωρίς συνήθως να το γνωρίζουν. Αξιολόγησα την παρέμβαση των χεριών μας ως εγχείρημα παράτασης ζωής τού ούτως ή άλλως βραχύβιου ξύλου, αλλά χωρίς την παραμικρή αυταπάτη ότι έτσι συμβάλλω στη διαιώνισή του. Είχα απόλυτη επίγνωση της φθαρτότητας των πουλιών μου, όμως πίστευα ότι βαπτισμένη μέσα στο αναβράζον σμάλτο της Τέχνης η προσωρινότητά τους θα περιβαλόταν τουλάχιστον με μια λάμψη παρηγορητική και ότι η μικρής διάρκειας ταρίκευσή τους θα βοηθούσε τον καλλιτέχνη εντός μου να συνεχίσει τις αναπνοές του, παρά τη μόνιμη δύσπνοια του γήρατος και το καλπάζον άσθμα της προθανάτιας αγωνίας.